

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor

un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile

se adresează Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Creșterea preotului ortodox

Când se pune în discuție problema chemării preotului, trebuie să ne preocupăm în deosebi marea răspundere ce o poartă, pentru felul muncii lui, școala care l-a crescut.

Pe vremuri, la facultatea protestantă din Viena, catedra de teologie pastorală era ocupată de un valoros profesor, care înainte de-a ajunge aici, fusese 20 de ani în șir pastor la sate. Prelegerile lui care formase un deliciu sufletesc al ascultătorilor, se desfășurau în strânsă concordanță cu realitățile vieții preoțești ale bisericii sale.

Nu este de ajuns să crești pe viitorul preot într-o atmosferă de mare optimism, ear pe urmă să-i dai drumul în viață, unde îl pândesc jertfe și greutăți pentru care nu e pregătit.

În mod firesc întrebarea de bază este: A reușit școala teologică să ne dea pe preotul ideal și practic, așa cum îl cere viața, sau ba?

O școală de înnot b. o., care și-a lăsat elevii în apa adâncă înainte de-a fi bine instruiți, are toată răspunderea pentru eventualul lor inec.

Despre un preot de-ai noștri nu se poate afirma, că n'ar fi destul de pregătit teoretic pentru a răspunde cerințelor de ordin intelectual, care îl așteaptă în parohie. Educație sufletească are și preotul nostru, potrivit mediului care-l înconjoară. Atunci unde poate fi obstacolul care îl oprește să fie adevărat păstor ideal? Să cercetăm.

Rebonificarea materială a preoției este așezată pe problematicul *dacă*.

Dacă se pricepe la cultivarea sesiunii sale parohiale, și *dacă* aceasta rodește.

Dacă va avea stole dela credincioși.

Dacă își va primi salariul în regulă...

Dar, cu acest hipotetic *dacă*, va admite orșicine, că nu se pot feri nici preoții, nici familia lui.

Strămtorările care se descarcă în capul preotului, îi răpesc seninătatea și concentrarea, atât de necesare slujbei sale.

Școala teologică are d'a face oare în nesiguranța rostului material al preotului? Cred că are de a face.

Școala teologică va avea în vedere nu atât pe cei puțini elevi ai săi cari vor face știința teologică, neaplicată la viață, ci în deosebi pe cei mulți cari vor ajunge preoți de sate, trebuind să îndure cruda realitate ce-i așteaptă acolo.

După cum există școala model unde viitorii învățători sânt introduși în tainele învățământului, — de ce nu ar exista și o parohie model unde viitorii preoți să vadă cum se prezintă lucrurile într-o parohie pe care vor avea să o conducă?

Să vadă începătorii preoți, din materialul de experiență, bogat al altora, cum se prezintă o parohie cu părțile ei ușoare, dar și cu părțile ei grele. Aici să încerce cum se chivernisește bine sesia parohială, cum se tratează cu poporul, cum are se iase din o situație grea, cum trebuie să fie un preot «înțelept ca șarpele și blând ca porumbul»...

Cu parohia model, unde teologii vor vedea nu numai ce este trandafiriu, ci și ceea ce este negru în viața de preoți, nu vor mai avea surprinderi și șovăiri în parohiile lor. Dela început vor ști să se orienteze mai

sigur și mai valoros în munca ce-i așteaptă și să ție piept greutăților din viața preoțească.

În altă ordine de idei: Școala teologică pe care au terminat-o preoții, nu ar fi iertat să-și întrerupă contactul cu cei ieșiți odată dintr'însa.

La instalarea unui preot nu știu să fi văzut și pe reprezentantul școlii acesteia în persoana unui Prea Cucernic părinte profesor... Doar la înmormântarea câte unui preot, mai apare uneori — corul teologic...

Este timpul suprem să introducem și la noi obiceiul, ca din vreme

în vreme preacucernicii profesori să iele toiegele în mâni și să cerceteze pe foștii lor elevi, dându-le eventual mângâere și îndrumare dacă o cer.

Și să fim convinși că preoțimea, în chemarea ei grea, are adeseori trebuință nu numai de controlul administrativ, ci și de ajutorul și încurajarea foștilor săi părinți sufletești.

Am spus toate acestea în gândul și dorința să avem în parohiile noastre preoții, pe cari îi cere Ioan Hristostom, și pe cari îi așteaptă credincioșii sfinteii noastre biserici ortodoxe.

Prot. Dr. Ștefan Cioroianu

Creștinismul și activitatea omului*]

Se pune întrebarea, dacă materialismul filosofic și istoric poate afirma activitatea omului? De fapt, adepții materialismului susțin acest lucru. Dar, dacă îl susțin, rămân oare credincioși principiilor lui, și sânt capabili să-l justifice în mod logic?

Marxismul e ceva actual și adepții lui apelează la activitatea omului. Dar, ne întrebăm: doctrina marxistă privitor la om, poate legitimă această activitate? Sigur că nu!

Doctrina care vrea ca *economia* să condiționeze întreaga viață, ca istoria omnirii să fie determinată de progresul forțelor materiale productive, ca întreaga ideologie să fie numai reflexul realității economice, prin ea însăși este pasivă și nu lasă loc inițiativei creatoare a omului. Căci tot ceace ar gândi și ar face omul, nu este decât reflexul realităților materiale, acționat de forțe impersonale material-sociale.

Criza prin care trece filosofia sovietică, e provocată de dificultatea ce o încearcă pentru a justifica, din punct de vedere marxist, activitatea omului și în spe-

*] Vezi Telegraful Român, Nr. 35/1936.

cial activitatea comuniștilor ruși. Tinerii filosofi, caută să facă rectificări comunismului în sensul de a-i limita determinismul social, de a depăși materialismul mecanicist, recunoscând posibilitatea unui autodinamism, care nu e determinat de mediul exterior. Dar această încercare nu se face fără ca logica să nu sufere mari sacrificii, iar terminologia filosofică serioase deformațiuni.

De exemplu: libertatea spiritului a fost transpusă în materie, care la rândul ei a primit viață, activitate, logică, libertate și posibilitatea mișcării spontane. Or, materia și procesul material, dacă întrebuițăm terminologia filosofică, nu pot fi active; liberul autodinamism nu e în firea lor și nu li se poate atribui nici un fel de dialectică. Numai spiritul este activ, și prin urmare activitatea implică un principiu spiritual.

Dacă omul nu e decât produsul naturii și mediului social, dacă nu e decât o clipă trecătoare și instrumentul proceselor materiale, naturale și sociale, atunci nici nu se poate pune problema activității omului. O astfel de concepție exclude noțiunea oricărei activități în lume, prin faptul că

* FOIȘOARA *

Despre căminul cultural și rolul preotului în cadrele lui

[7] de IOAN MIHAIL BRANEA

Ca să nu ne depărtăm dintr'odată de latura amintită, să privim puțin pe sătean nu în colectivitate, ci ca individ, accentuând pe scurt igiena individuală. Pentru promovarea ei vom lucra prin o silință dâră la curățirea și îngrijirea trupei săteanului, folosindu-ne de sfaturi de sănătate cari să curgă neîntrerupt, de prescripții sanitare cari să stea mereu în ochii oamenilor și de obligație autoritară. Le vom vorbi la ocazii potrivite de diferite boale ce vin pe urma necurăteniei și de rostul băii în acest loc. Le vom arăta ce însemnătate capitală are pentru sănătatea proprie spălarea mânilor cu săpun (dimineața și înainte de masă). Vom atinge dela început importanța curățirii picioarelor, a

gurii, a unghiilor, a capului, a părului, a feții (tuns și ras) cari pentru mulți formează mărunțuri la cari n'au rost îndemnul noastre. După ce-am lămurit aceste lucruri mărunte, pășim mai departe, la descrierea și apărarea împotriva boalelor molipsitoare ca anghina difterică, conjunctivita granuloasă, urdinarea cu sânge, brânca, oreionul, pojarul, scarlatina, tifosul, lingoarea, tifosul exantematic, tusea convulsivă, turbarea, meningita cerebro-spinală, vârsatul etc. Asupra lor să insistăm cât se poate de mult arătând mijloacele prin cari se propagă, efectele prime ale lor, primele ajutoare ce se pot da, felul cum să se facă izolarea până la venirea doctorului și dezastrul ce vine pe urma neingrijirii la timp a lor. Aci, farmacistul căminului de care am amintit, are rolul de-a preîntâmpina pericolul ce se poate ivi. El chiar de nu va fi chemat, de aude cumva de vreun caz de acestea, să alerge acolo spre a da ceea ce se poate da până la venirea doctorului. Numai astfel farmacia căminului și cu ea căminul întreg și-a făcut datoria deplin.

Vei arăta leacurile ce se pot da — fără ajutorul doctorului — în astfel de boale

și cari cu siguranță se găsesc în farmacia căminului sau în casa proprie.

Dela boalele molipsitoare vei trece la cele sociale, dintre cari unele seceră fără milă și azi în sânul nostru vieți nevino-vate. Așa tuberculoza, sifilisul, pelagra, paludismul și alcoolismul. Spre ele trebuie să ne ațintim mai mult privirile, căci sânt mai frecvente la noi. Pe lângă aceasta ele nu se văd și „lupta împotriva lor este cu mult mai grea. La remedierea lor, mai mult decât medicina, ar ajuta îmbunătățirea relor sociale, din cari cele mai întinse sânt: neștiința, lipsa de cultură, traiul prost, sărăcia, alcoolismul, lipsa de igienă publică și particulară, lupta din ce în ce mai aspră pentru trai etc. Învățând pe viitorii cetățeni, elevii lui, știința vieții și risipind ignoranța, va predica n'unca ordonată și traiul bun, cu un cuvânt cultura“.

Dar să nu ne mulțămim numai cu atâta, ci să pornim la muncă cu gândul de-a îndrepta răul. Vom interna pe cei bolnavi gravi, vom trata spre vindecare pe alții, vom lămuri pe ceilalți de toată greutatea boalei, neferindu-ne să intrăm

1 Mugur și Voiculescu op. cit. pg. 227.

chiar în detalii mărunte pentru explicarea și lămurirea ei. Poți apela (pentru aceasta) la ajutorul caritativ-medical al „Astrei“ sau „Fundației“ spre a-ți trimite o echipă de medici cari vizitând tot satul să aflu boalele ce bântue în el și să dea îndrumările și medicamentele potrivite (gratuit). (În unele sate „Astra“ chiar a înființat dispensare la cari din săptămână 'n săptămână vin medici ce dau consultații gratuite sătenilor însoțindu-le cu medicamentele necesare).

Alcoolismul, această rușine ce cade asupra neamului nostru, este și el o plagă împotriva căreia trebuie să se pornească. Mai întâi față de bețivii calificați vei lua atitudine ferindu-i de ocazia la păcat. Lor le vei da posibilitatea în loc de-a bătaori scările cărciumei, să vină la cămin. Acolo li se va arăta prin exemple luate din sânul lor, prin cărți, chipuri, conferințe speciale, filme, piese, vizitarea de spitale etc. răul în care au căzut și dezastrul ce-i paște de vor persevera în el. (Copii cu diferite boli, ruinarea sănătății, a căsniciei etc.). Vei influența femeile a căuta să-și ferească bărbații de această patimă urâtă, dar și costi-

